

Falstaff

Verdi tizenegy operájának bemutatása után tizenkettediként a nagy zeneszerző legigényesebb alkotását — az olasz mester életművének koronájának joggal nevezett vígoperát — a Falstaff-ot tűzte műsora a Szegedi Nemzeti Színház operaegyüttese. Azt az operát, amelyben — a nyolcvan éves zeneszerző — művészetének melodikus sajátosságait a zenedráma jellegzetességeivel, s a jellembrázolással a legtükéletesebb egységbe forrasztotta — igen nehéz feladat elé állítva a megszólaltatására vállalkozó operatársulatokat. S mert a feladat a szokásosnál nagyobb nehezebb, nagyobb megoldása láttán — hallván az öröm, az elismerés is a szokásosnál nagyobb. A január 6-i premier közönsége jogosan ünnepelte a szinte teljesen hibátlan, magával ragadó előadás végén szünni nem akaró vastappsal az operaegyüttest. Az érdem az egész együttesé. Az a társulat, amely Vaszy Viktor vezényletével és Horváth Zoltán zenei főrendező irányításával maradéktalanul tett eleget a produkcióval Verdi eredeti szándékának, az opera együttes játéka építésének. S ahhoz, hogy élményünk még teljesebb legyen, az együttes játékot mozgató, előbbrevivó három főszerep szerencsésen választott szereposztása nagyban hozzájárult.

Gregor József — akit adottságai szinte predestinálnak Falstaff szerepére — alakításával ismételt bizonyítja a szegedi opera színpadán kivételes tehetségét. Nemcsak énekli a címszerepet, hanem — és ezzel felejthetetlené teszi produkcióját — éli Sir John Falstaff-nak az élviharjáságában is az élet szerelmesének végig megmaradó, kigúnyoltságában is rokonszenves figuráját. Enekesi és színészi remeklése végig összhangban van, szerves egysége a második felvonásban éri el csúcspontját, ahol igazán felszabadult és felszabadító komédiázásával mindenkit magával ragad.

Méltó partnere — az opera szerint ellenfelét játszó — Mr. Ford szerepében Gyimesi Kálmán.

Alakításában szintén összeforr a zenei és színészi teljesítmény — de, míg Gregor jószágos kópé Falstaff-ja ezzel rokonszenvesebb válik, Gyimesi Ford-ja (a szövegtől író Boito és Verdi szándékait követve) a kitűnő komédiázás ellenére sem kelt a kö-

zönségben együttérzést, s éppen ezért méltó elismerésre.

A harmadik — az együttes játékból kiemelkedő, s azt előrevivó — szerepet, Ford feleségét Karikó Teréz alakította a bemutatón. Sikeresen, hatásosan teremtette meg a Falstaff ellen irányuló akciókat mozgató, a legaktívabb windsori víg nő figuráját.

E három kiemelkedő szerep és alakítás mellett — és velük szerves együttes játékban — jó teljesítményt nyújtottak az opera többi szereplői is. Berdál Valéria, Lengyel Ildikó és Gortva Irén eleven, színes produkciója, Sinkó György és Juhász József sajátos karakterformálású alakításai részesei az előadás sikerének. A szereposztás és az alakok megformálásának tökéletessége, a zenekar nagyszerű teljesítménye képes ezen az előadáson folyamatos együttes munkával egységes sikert elérni. Vaszy Viktor zenei vezetésének és Horváth Zoltán rendezésének méltó kiegészítői, az előadást látványban is egységessé tevő részesei Sándor Lajos díszletei és a Bata Ibolya tervezte jelmezek. SZ. M.

Collegium Artium

I. Zenatudományi szekció:
A zenei műfajok fejlődése három évszázad kultúrájában

Február 6.: A szonáta útja D. Scarlattitól Beethovenig.

Február 13.: A variáció művésze Haydn-től Brahmsig.

Február 20.: Vokális zenei források és a mese szerepe a muzsikában: Weber: Oberon; Mendelssohn: Szentivánéji álom; Prokofjev: Péter és a farkas.

Február 27.: A kamarazene nyelve és forrásai: Mozart; Mendelssohn, Dvorsak, Ravel.

Március 6.: Az induló szerepe nagy mesterek alkotásaiban: Beethoven, Chopin, Liszt, Wagner.

Március 13.: Formabontás és új hangszínek a XX. század zenéjében. A francia hatok és a legfiatalabb szovjet és magyar zeneszerző nemzedék.

II. Képzőművészeti szekció:

Március 20.: A XX. század szobrászatának problémái: Henry Moore (előadó dr. Dávid Katalin művészettörténész).

Március 27.: Gesztus vagy alkotás (Előadó dr. Németh Lajos művészettörténész).

Április 10.: A magyar festészet legújabb irányzatai (előadó: dr. Solymár István művészettörténész).

III. Színháztudományi szekció:

Április 17.: Csehov és a világ-színház (előadó: dr. Nagy László tudományos főmunkatárs).

Április 24.: A modern drámák színjátásáról (előadó: dr. Hermann István egyetemi tanár).

Május 8.: Távolozás a drámatól (előadó: dr. Székely György, a Színháztudományi Intézet igazgatója).

IV. Collegium Polytechnikum:
Február 10.: Az űrkutatás eredményein alapuló új geogentikai elméletek (előadó: dr. Jakucs László egyetemi tanár).

Március 12.: Természetes eredetű gyógyszerek (előadó: dr. Schneider Gyula tudományos főmunkatárs).

Április 16.: Modellezés a természetudományokban (előadó: dr. Kocsondi András egyetemi docens).

A Népművészet ifjú mestere

A KISZ Központi Bizottsága a Művelődésügyi Minisztériummal a Népművelési Intézettel és a Népi Iparművészeti Tanácsal egyetértésben pályázatot hirdet a Népművészet ifjú mestere cím elnyerésére.

A pályázat célja az ifjúság körében elősegíteni a népművészeti alkotó tevékenységet, a nemzeti hagyományok ápolását és továbbfejlesztését, valamint a nemzeti-ségek kultúrájának felkutatását. A legkiemelkedőbb alkotásokat ebben az évben a berlini VIT-en is bemutatják.

A pályázaton 30 éves korig lehet részt venni. Hangszeres népzene, népdal, néptánc, népmese, valamint hímzés, szövés, fafaragás, fazekasság, kerámia, csomózott és szövött technikájú szöveg, képfestés, tojásfestés, kovacsoltvas, gyékény és vessző stb. fonás művészeti ágakban.

Pályázati követelmények

Hangszeres népzene:

A pályázónak az általa használt hangszereken tíz pernyi hangszeres népzenei anyagot kell bemutatnia — lehetőség szerint a népzene archaikusabb rétegeiből — parlandó, rubató és különböző karakterű giustó dallamokból válogatva.

Népdal:

A pályázó tudjon tíz pernyi időtartamban zenekíséret nélkül népdalokat — négy lírai dalt, vagy két különböző balladát, vagy ballada hosszúságú szokásénekeket, illetve ezek kombinációt — előadni. (Műsorának legalább fele a régi stílusrétegből származzon.)

Néptánc:

A néptáncos pályázónak tudnia kell két különböző táncdialektus területéről kiválasztott, két különböző táncfajtát — a hiteles motívumkincsnek és a szerkezeti sajátosságoknak megfelelően — legalább két-két percig szabadon rögtönözni.

Népmese:

A pályázó tudjon egyéni, szépen kidolgozott mesemondó stí-

lusban előadni legalább tíz népmesét — hiteles népköltési, vagy új magyar népköltési gyűjteményből, vagy saját gyűjtésből.

A népi díszítőművészet, a népi iparművészet felsorolt ágaiban öt-öt, a csomózott és szövött technikájú szöveg kategóriában három önálló, szabadon választott méretű alkotással kell pályázni.

A pályázónak 6—10. oldal terjedelmű dolgozatban össze kell foglalnia választott művészeti tevékenységének célját, valamint alkotó munkájával összefüggő életútját. (Kitől és hogyan tanult, mikor és milyen indítékok alapján kezdett hozzá a művészeti munkához, milyen csoportokban működik közre stb.)

A népi iparművészet műfajában pályázók ismertessék a beküldött munkák technikai megoldását, és rajzzal, illetve fotóval is illusztrálják a legfontosabb részleteket.

A népi iparművészeti tárgyakat és dolgozatokat 1973. április 10—15 között kell beküldeni a KISZ Központi Művészegyüttes Székházába (Budapest VII., Rottenbiller utca 16—22.), illetve egyéb kategóriákban ugyanott írásban kell jelentkezni.

A Népművészet ifjú mestere cím odaítéléséről a KISZ Központi Bizottsága által felkért bíráló bizottság dönt. A népzene, a népdal, a néptánc, a népmese kategóriákban jelentkezők később meghatározott időpontban bizonyítják be tudásukat a zsűri előtt.

A Népművészet ifjú mestere címek kiosztására 1973. augusztus 20-án Budapesten kerül sor. A kitüntető címmel oklevél, plakett és 3000 forint pénzjutalom jár.

A népi iparművészet legjobb pályaműveit a VIT-en is kiállítják. Az alkotók meghívást kapnak a Tolna megyei országos ifjúsági népművészeti táborba (Fadd—Dombori 1973. június). Kérjük, minden pályázó közölje azt, hogy részt tud-e venni a táborban.

A Népművészet ifjú mestere cím több alkalommal is megpályázható.

A KISZ Központi Bizottsága

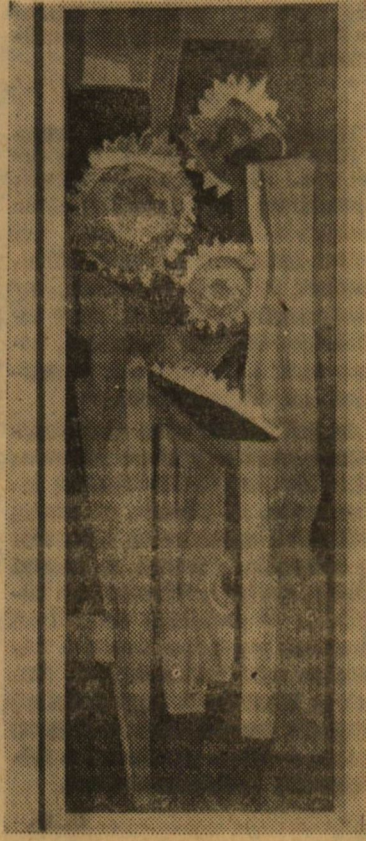
Szabó Imre: Jónás

Dér István: Őszi virágok között

Fűz Veronika: Kisfiú

Cs. Pataj Mihály: Napraforgók

Vinkler László: Lyukas tányér, repedt

TÉLI TÁRLAT

Január közepén a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai Képtárában megnyílt a kétévenként ismétlődő hagyományos Szegedi Téli Tárlat. A 28 kiállító képzőművész munkái között láthattuk a Tanárképző Főiskola művésztanárainak, Dér Istvánnak Cs. Pataj Mihálynak, Szűcs Árpádnak, Vinkler Lászlónak és rajzszakos hallgatóinak Fűz Veronikának, Szabó Imrénak alkotásait is.

„A jelenlegi Szegedi Téli Tárlat — írja a kiállítás katalógusának előszavában Seleszi Zoltán művészettörténész — inkább tájékozódásra és vitára nyújt alkalmat, mint arra, hogy helyi művésztünk teljes összefűrészt keressünk tőle. Mégis — mint az év első itteni kiállítása — túlnő önmagán, s kissé az új, a vizsgálódva nekigyürkőzés szimbólumává válik. Így a vele való foglalkozás, a legsikerültebb alkotásokban fellelhető értékek arra köteleznek, hogy a megújulás vágyától sarkallva keressük városunk képzőművészeti fejlődésének további lehetőségeit.”

A tárlat február folyamán még megtekinthető. (A felvételeket Ruszkai Károly és Tuskó László készítették.)

Szűcs Árpád: Életfa

